

Umeå kommuns pensionärsråd (UPR)

Tid: 16/9 2022 kl. 09.00-12.00

Plats: Kommunstyrelsen

Ordförande: Carin Nilsson (S)

Deltagare: Se nästa sida

Utses att justera: Britt Jakobsson, PRO, vice ordförande

Justeringstid: onsdagen den 5 oktober 2022 kl. 11.00

Sekreterare: § 1–10
Rosa Norberg

Ordförande:
Carin Nilsson (S)

Justerare:
Britt Jakobsson, PRO, vice ordförande

BEVIS

Organ: Umeå kommuns pensionärsråd

Sammanträdesdatum: 2022-09-16

Förvaringsplats: Socialtjänstens kansli, Norra flygeln, Stadshuset

Underskrift:
Rosa Norberg, nämndsekreterare

Deltagare**Ordinarie ledamöter**

Carin Nilsson (S), ordförande, äldrenämnden
Britt Jakobsson, PRO, vice ordförande
Lotta Holmberg (M), äldrenämnden
Ari Leinonen (S), fritidsnämnden
Håkan Johansson (S), tekniska nämnden
Ulrik Berg (M), byggnadsnämnden
Thomas Wennström (S), kommunstyrelsen
Curt Wiklund, PRO
Anna-Lisa Johansson, PRO
Christer Hansson, PRO
Barbro Kjellberg, SKPF
Elisabeth Bjuhr, SPF
Monica Samuelsson, SPF
Per-Martin Jonasson, RPG
Birgitta Lindkvist, Umeå Demensförening

Ej tjänstgörande ersättare

Marianne Normark (L), äldrenämnden
Joline Göttfert (M), fritidsnämnden
Marianne Löfstedt (M), tekniska nämnden
Veronica Kerr (KD), kommunstyrelsen
Bertil Holmberg, PRO
Sten Biström, SKPF
Veijo Rajala, Finska klubben

Tjänstepersoner

Rosa Norberg, nämndsekreterare
Nils Enwald, stabschef
Dan Gideonsson, ledningskoordinator
Kevin Norberg, verksamhetsutvecklare
Camilla Jägerving Isaksson, processledare

§ 1

Upprop, val av justerare och justeringstid

Britt Jakobsson, PRO, utses att justera protokollet, onsdagen den 5 oktober klockan 11.00.

§ 2

Godkännande av dagordning

UPR godkänner förslaget till dagordning med tillägg under övriga frågor från Britt Jakobsson, PRO och Christer Hansson, PRO.

§ 3

Genomgång av föregående protokoll

Ordförande Carin Nilsson (S) går igenom förra sammanträdet's protokoll.

§ 4

**Information om budgetprocessen,
budgetbeslut/planeringsförutsättningar för 2023****Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Dan Gideonsson, ledningskoordinator, informerar pensionärsrådet om budgetprocessen, budgetbeslut/planeringsförutsättningar för 2023.

Pensionärsrådet delges information om Umeå kommuns nya planeringsprocess vilket implementerades under hösten 2021. Den nya planeringsprocessen ska börja tidigare, lägga större tonvikt på grunduppdrag, betona samordning och långsiktighet. Den ska skapa mer fokus på hur kommunen nyttjar befintliga pengar och ska utgå från tillgängliga medel, vara transparent samt möjliggöra spårbarhet.

Pensionärsrådet delges även information om budgetramar för nämnder och styrelser samt får en redovisning av äldrenämndens grunduppdrag och budget som kommunfullmäktige beslutade om 2022-06-20. Rådet får information om kommunfullmäktiges ekonomiska tilldelning till äldrenämnden för 2023 samt tilläggsuppdragen för 2023.

Frågor/medskick

Christer Hansson, PRO, kommer med en synpunkt: Det finns olika sekvenser i budgetarbetet där det kan vara värdefullt för oss i pensionärsrådet att bli inbjudna för att diskutera äldrenämndens riktning framåt under verksamhetsåret.

Marianne Löfstedt (M), tekniska nämnden, ställer två frågor: 1) Hur mycket förändras budgetunderlaget när ni presenterar det för nämnden? 2) Jämför ni Umeå kommuns budgetarbete med andra kommuner? Dan Gideonsson, ledningskoordinator, svarar: 1) Den förändras vanligtvis inte så mycket. På umea.se/planering finns det mer information om planeringen över året. 2) Vi jämför Umeå kommuns nettokostnader med andra kommuner.

Christer Hansson, PRO, inflikar: PRO har tillskrivit de politiska partierna under försommaren med frågor om äldreomsorgen. Det skrivelsen avhandlade är bland annat det som framkom i patientsäkerhetsberättelsen 2021 om ökat behov av vård på grund av hög sjuklighet i hjärt-och kärlsjukdomar och demenssjukdomar. Den pekade också på äldrenämndens synsätt på sänkta nettokostnadavvikelser vilket innebär sänkta servicenivåer för patienter. Christer frågar: Hur ser vi i budgeten en

satsning för att motverka dessa problem? Dan svarar: Kommunfullmäktige kan tilldela respektive nämnd tillskjutande medel. Tilläggsuppdragen är också viktiga.

Carin Nilsson, ordförande, inflikar: 2022 beslutade kommunfullmäktige om en satsning på 10 miljoner för ökad grundbemanning i äldreomsorgen. Sedan utfördes ytterligare en satsning på 10 miljoner som fördelades ut på särskilda boenden. För 2023 har kommunfullmäktige beslutat om 13 miljoner för ökad grundbemanning.

Curt Wiklund, PRO, ställer en fråga: Finns det en oberoende instans som följer upp vad den politiska nivån beslutar? Dan svarar: Det finns en oberoende kommunrevision som har till uppgift att bevaka och följa upp nämndernas beslut.

Britt Jakobsson, PRO, inflikar: Carin Nilsson (S) och Thomas Wennström (S) skrev en insändare till Västerbottens kuriren om att de vill öka anställdas inflytande. I insändaren stod inget om ökad grundbemanning och kompetensutveckling. Britt Jakobsson påpekade även på svårigheten att följa upp politikernas ambitioner då inga konkreta mål och tidpunkter för när genomförandet ska vara genomfört finns uppställda. Britt frågar: Hur ska arbetet med att öka anställdas inflytande genomföras? Carin Nilsson, ordförande, svarar: Vi behöver satsa mer pengar på utbildning för personal. Det är ett arbete vi kommer att fortsätta med under året.

Thomas Wennström (S), kommunstyrelsen, tillägger: Vi måste kommande mandatperiod göra stora personalpolitiska satsningar.

Marianne Löfstedt (M), tekniska nämnden, kommer med en synpunkt: Det behöver ske en satsning på språket för anställda vårdbiträden. Det är viktigt att förstå varandra.

Marianne Normark (L), äldrenämnden, inflikar: De arbetsuppgifter som kräver medicinsk kunskap kräver kompetent personal.

Christer Hansson, PRO, inflikar: Kommunfullmäktige fastställer servicenivån. Information om hur det resoneras om servicenivån i budgetbesluten hade varit intressant att få ta del av.

Bilagor
Bildspel

§ 5

Information om sommaren 2022 i äldreomsorgens verksamheter**Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Nils Enwald, stabschef informerar pensionärsrådet om hur sommaren 2022 sett ut i äldreomsorgens verksamheter. Under sommaren har det varit hög tryck från sjukhuset med korta vårdtider vilket har påverkat den kommunala vård- och omsorgen. För verksamhetsområdet Utredning äldre har beslutet varit svåra att verkställa.

Inom vård-och omsorgsboende samt hemtjänst klarades inte sommarrekryteringen fullt ut. Frånvaron och arbetsbelastningen har varit hög för båda verksamhetsområdena. Klagomål om brist på kompetens hos medarbetare, brist i överrapportering samt för låg bemanning i våra verksamheter har inkommit under sommaren.

Inom hälso- och sjukvård äldre har det varit låg bemanning med högt tryck från slutenvård. Det har varit svårare i jämförelse med tidigare år att rekrytera vikarier. Bemanningsfrågan har löst genom att rekrytera sjuksköterskor via bemanningsföretag.

Frågor/medskick

Christer Hansson, PRO, ställer en fråga om missförhållanden på Dragonens äldrecenter som Västerbotten-Kuriren rapporterade om under augustimånad: Finns det någon kommentar att ge gällande problemen på Dragonens äldrecenter? Nils Enwald, stabschef, svarar: Vi har fått in en Lex Sarah-anmälan och vår SAS (socialt ansvarige samordnare) arbetar med att utreda anmälan.

Marianne Normark, äldrenämnden, ställer en fråga: Hur ser det ut inför hösten med rekryteringen? Nils svarar: Ett arbete med rekrytering pågår. Vi har många vakanser och annonser ute just nu.

Sten Biström, SKPF, ställer två frågor kopplat till ledning och chefskap inom vård- och omsorgsboenden: 1) Finns det ledare på våra boenden som håller ordning? 2) Är dessa ledare sjukvårdsutbildade? Carin Nilsson, ordförande, svarar: 1) Äldreomsorgen har ledarskap och närvarande chefer inom våra verksamheter.

2) Många enhetschefer är utbildade socionomer men eftersom vårt klientel kan bestå av multisjuka behövs det mer sjukvårdskunniga till ledande positioner.

Lotta Holmberg (M), äldrenämnden, inflikar att det är viktigt med närvarande chefer på vård-och omsorgsboenden.

Christer Hansson, PRO, inflikar: En enhetschef kan inte bära allt ansvar själv, det borde finnas gruppleadare på varje boende som stöttar enhetschefen med personalansvaret. Carin Nilsson, ordförande, svarar: Hur många anställda cheferna ska ansvara för utreds just nu i ett utredningsuppdrag.

Marianne Normark (L), äldrenämnden, kommer med en synpunkt: Alla ledare i äldreomsorgens verksamheter gör en heroisk arbetsinsats utifrån de förutsättningar de har. Det är inte lätt att vara ledare men det medicinska ledarskapet måste bli bättre.

Bilagor: Bildspel

§ 6

**Information om samverkansgrupper i koppling till
suicidpreventivt arbete****Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Kevin Norberg, verksamhetsutvecklare äldreförvaltningen och samordnare suicidprevention, informerar pensionärsrådet om arbetet med samverkansgrupper i koppling till suicidpreventivt arbete. Pensionärsrådet delges information om uppföljningen av handlingsplan Suicidprevention. I samband med handlingsplanen har en samverkansgrupp skapas. Pensionärsrådets representanter är välkomna till nästa träff med suicidpreventiv samverkansgrupp Umeå den 14 oktober.

Pensionärsrådet delges även information om arbetet med psykisk hälsa äldre och pågående uppstart av en samverkansgrupp mellan region, kommun och civilsamhälle för att gemensamt ta ansvar och ge utrymme för psykisk hälsa äldre.

Pensionärsrådets representanter är välkomna till en första träff den 27 oktober.

Frågor/medskick

Barbro Kjellberg, SKPF, ställer en fråga: Vad är skillnad mellan dessa två samverkansgrupper? Kevin Norberg, verksamhetsutvecklare, svarar: Den första samverkansgruppen riktar sig till en bredare målgrupp och den andra samverkansgruppen riktar sig till målgruppen äldre.

Christer Hansson, PRO, kommer med en synpunkt: Det kan vara värdefullt, för att hålla ihop begrepp och ambitioner, att samma representanter från pensionärsrådet sitter med i båda grupperna.

Bilagor: Bildspel

§ 7

Information om tjänstedesign i äldreomsorgen**Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Camilla Jägerving Isaksson, processledare, informerar om tjänstedesign i äldreomsorgen. Pensionärsrådet delges en redovisning om det pågående arbetet med att förverkliga olika idéer och initiativ inom fokusområdena boende, social gemenskap, delaktighet och meningsfullhet, fysisk aktivitet samt matvanor.

Inom området boende finns det samlad information på umea.se "Bo bra" gällande olika boendeformer, bostadstillägg, stadsplanering och byggande. Inom området social gemenskap, delaktigt och meningsfullhet får pensionärsrådet information om temaveckan "social gemenskap" på seniortorget, seniorplattformar, föreläsningar med tid för att reflektera tillsammans efteråt samt information om frivilliga uppdrag inom frivilligcentralen.

Inom området fysisk aktivitet finns en samverkan med regionen, universitet samt interna aktörer för att förebygga fall genom föreläsningar på seniortorget och OTAGO inspirerad lättgymna. Inom området matvanor får pensionärsrådet information om utbildning och individuellt stöd för att beställa mat på nätet, samverkan med näringsliv och seniorerbjudanden på restauranger.

Frågor/medskick

Christer Hansson, PRO, ställer en fråga angående kommunens samverkan med olika gym: Är kostnaden på gymmen anpassad för seniorer? Camilla Jägerving Isaksson, processledare, svarar: Det pågår en dialog med gymmen om kostnaden.

Monica Samuelsson, SPF, ställer en fråga: Finns det aktiviteter för seniorer som bor utanför stan? Camilla svarar: Det finns pensionärsföreningar i hela Umeå med omnejd.

Elisabeth Bjuhr, SPF, inflikar att många äldre behöver lära sig digitalisering. I centrala Umeå erbjuder seniortorget stöd för digitalisering. Elisabeth frågar: Finns det ett stöd för seniorer som bor på landsbygden? Camilla svarar: Vi arbetar just nu med biblioteken på landsbygden för att möjliggöra erbjudanden om digitaliseringsstöd.

Joline Göttfert (M), fritidsnämnden, ställer en fråga: När det kommer till seniorplattformen, kommer det att finnas en app till Ipad och mobil? Camilla svarar: Det kommer att finnas en webbapp.

Barbro Kjellberg, SKPF, ställer en fråga relaterat till seniorplattformen: Finns det möjligheter för pensionärsorganisationerna att lägga in sin verksamhet på plattformen? Camilla svarar: Ja.

Bilagor: Bildspel

§ 8

Sammanträdestider för beredningsgruppen

Beslut

Umeå kommuns pensionärsråd godkänner den nya tiden för Umeå kommuns pensionärsrådberedningsgrupps sammanträde, måndagen den 10 oktober klockan 11.

Ärendebeskrivning

Carin Nilsson, ordförande, föreslår att Umeå kommuns pensionärsrådberedningsgrupps sammanträde fredagen den 7 oktober klockan 13.00 flyttas fram till måndagen den 10 oktober klockan 11.00.

§ 9

Aktuellt från styrelser och nämnder**Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd har tagit del av informationen.

Aktuellt från styrelser och nämnder*Kommunstyrelsen*

Thomas Wennström (S) delger äldrenämnden information om det pågående budgetarbetet för nämnderna i kommunen.

Thomas Wennström (S) delger även pensionsrådet information om arbetet med medborgardialog. Det pågår ett arbete med frågor om hur och när medborgardialog kan komma in i den kommunala organisationen innan politiska beslut tas. Arbetet är inte klart och synpunkter från pensionärsrådet välkomnas.

Fritidsnämnden

Ari Leinonen (S) berättar om att seniorträningen nu är i gång, exempelvis med ett initiativ av "gå-fotboll". Ari berättar om kommande aktiviteter under nästa år bland annat SM-veckan innan midsommar, basketmatcher och rally-VM.

Joline Göttfert (M) berättar om olika föreningar som gör mycket kring seniorträning. Umeå kommuns badverksamhet med fokus på hälsa har påverkats av pandemin och inflationen. Just nu pågår ett arbete för att se hur det kommer att påverka seniorträningen framöver

Tekniska nämnden

Håkan Johansson (S) berättar om de allmänna lokala ordningsföreskrifterna som ska ut på remiss. Remissen kommer att skickas ut till nämnderna längre fram.

Medskick/synpunkter

Britt Jakobsson, inflikar: Det är viktigt att göra skillnad på medborgardialog och råden. Thomas svarar: Vi ska inte ersätta råden med medborgardialog. Vi behöver även utveckla råden.

Britt Jakobsson, PRO, tillägger: Det kan vara lämpligt för nya ledamöter och ersättare i äldrenämnden att tillsammans med pensionärsrådet gå igenom rådets uppgifter. Där kan man diskutera hur rådet ska arbeta i olika frågor och i olika skeden.

Anna-Lisa Johansson, PRO: Det hade varit bra med en utbildningsdag för att veta vilka ärenden till äldrenämnden som kommer under nästa mandatperiod.

Carin Nilsson, ordförande svarar: Vi planerar för det i samband med den nya mandatperioden.

§ 10

Övriga frågor

Britt Jakobsson, PRO, efterfrågar en projektrapport om standardiserat demensförlopp. Carin Nilsson, ordförande, svarar: Nämndsekreteraren skickar ut rapporten till er.

Britt Jakobsson, PRO, ställer en fråga om medborgardialog: Varför har Umeå kommun pensionärsråd inte fått någon återkoppling om arbetet med medborgardialog? Carin Nilsson, ordförande, svarar att information och svar på frågan kommer under punkten "aktuellt från styrelser och nämnder" från Thomas Wennström (S), kommunstyrelsen.

Christer Hansson, PRO, ställer en övrig fråga om logopedverksamhet: 2020 kom en motion till kommunfullmäktige gällande logopedverksamhet. Hur ser handlingsituationen för logopedverksamhet i kommunen? Carin Nilsson, ordförande, svarar: Vi tar med denna fråga till beredningsgruppen i oktober.

Christer Hansson, PRO, önskar även att få information om äldrenämndens arbete med äldrevänlig stad till Umeå kommuns pensionärsråd.